

مسابقات المپیک لندن و سازماندهی سود محور آن

مسابقات المپیک یکی از مهمترین رویدادهای ورزشی در عرصه بین المللی است که همواره از اعتبار و اهمیت بی همتایی در میان سایر رویدادهای جهانی برخوردار بوده است. در طول ۲۷۸۸ سالی (۷۷۶ قبل از میلاد) که از آغاز بازیهای المپیک المپیک میگذرد عوامل عدیده ای چه در سطح ملی و چه در عرصه رابطه کشورها و یا بلوک بندیهای جهانی، بر کیفیت و میزان جهان شمول بودن آن تاثیر گذارده است. مطالعه و بررسی آن عوامل و دامنه و عمق تاثیرات مورد نظر هرگز به گستردگی و ژرفای آنچه سرمایه داری معاصر بر روزگار المپیک آورده نبوده است. مطلب حاضر تلاشی در جهت مطالعه جنبه هایی از چگونگی سازماندهی و تاثیرات برگزاری سرمایه دارانه بازیهای المپیک لندن میباشد

هم اکنون بازیهای المپیک در شهرهای مختلف بریتانیا و بویژه لندن در جریان است. اخبار و گزارشات مسابقات بطور مستقیم و با سرعتی حیرت آور در سراسر جهان پخش میشود. شاید بجزرات بتوان ادعا کرد هیچ بخشی از جامع انسانی، چه آنها که از شرکت و یا اعزام نمایندگان خود محرومند و چه جوامعی که بهر حال کم یا بیش در مسابقات حضور دارند، از تبعات 'بیزینس' محور اطلاعات، تبلیغات، تفسیرها و پیامهای تصویری و سمعی مخابره شده مصون نمانده اند.

حقیقت آنست که بکارگیری مدرنترین وسایل ارتباط جمعی در انعکاس اخبار و رویدادهای المپیک نه به قصد نزدیکتر کردن جوامع و گروههای متنوع موجود در جهان و ایجاد روحیه صلح، همبستگی انسانی و مشارکت در موفقیت و سرور و جشن و پایکوبی همدیگر، بلکه انکشاف سرمایه دارانه دور دستترین جوامع انسانی و استیلای هر چه بیشتر بر جوامع دیگر با هدف استثمار و چپاول آنان صورت میگیرد. به چالش طلبیدن توان و بنیه ورزشی جوامع کمتر پیشرفته بشری (در محیطی که نفس پیروزی فردی و یا تیمی اهم اهداف مسابقه تلقی میشود) که بطور طبیعی از قدرت رقابت کمتری نسبت به تعداد معینی از کشورها که معمولاً بطور سنتی فضای رقابتها را پر کرده اند، از تبعات معینی برخوردار است.

در شرایطی که تقریباً تمامی کشورهای پیشرفته غرق بحرانهای عمیق اقتصادی، اجتماعی و سیاسی میباشند بهره برداری فرصت طلبانه از بازیهای المپیک در بر انگیزتن احساسات ناسیونالیستی با هدف سرپوش گذاردن بر ناتوانی نظام کنونی جهان در برآورده کردن امنیت، صلح و نیازهای اساسی بشریت از اساسیترین اهداف تبلیغاتی گردانندگان بازیها میباشد. در همین انگلیس که مرکز اصلی بازیهای المپیک این دوره است، جوانان متعلق به اقشار فقیر و تهیدست جامعه در اقدامی واکنشی (هر چند کور) به وضعیت فلاکتبار زندگی خود شورهای بزرگی را در سال گذشته انجام دادند. اکنون دولت انگلیس تلاش دارد با برجسته کردن تصاحب مدالهایی که طبق گفته مطبوعات انگلیس حاصل سرمایه گذاری دولت و بخش خصوصی در مدارس خصوصی و اساساً خصوصی سازی تام و تمام ورزش انگلیس است، چنین وانمود نمایند که در این کشور همه چیز به خیر و خوشی در جریان است.

دولت بریتانیا برای برگزاری مراسم المپیک امسال رقمی حدود ۳,۹ میلیارد پوند که تقریباً معادل ۱۴,۶ میلیارد دلار است هزینه میکند. قرار است برای حفظ نظم و امنیت و برگزاری بازیها ۵۰۰,۱۳ سرباز، ۵۰۰,۱۲ مأمور شهربانی، ۷۰۰,۲۳ محافظ امنیتی ۱۰۰۰ تک تیر انداز آمریکایی، ۳۰۰ مأمور امنیتی از سازمان جاسوسی انگلیس، ۵۵ واحد سگهای پلیس و همچنین استقرار موشکهای زمین به هوا و آمادگی نیروهای نظامی و انتظامی انگلیس بکار گرفته شده اند. تنها هزینه تامین امنیت بازیها ۵۳۳ میلیون پوند بر آورد شده است که دولت انگلیس آنرا از محل بودجه عمومی پرداخت خواهد کرد.

برگزاری مراسم المپیک تاثیرات ژرفی بر زندگی توده مردم و بویژه ساکنین شرق لندن (مکان اصلی بازیها) گذاشته است که طبق برآورد فعالین محلی منتقد چگونگی برگزاری مسابقات تا سالها ادامه خواهد داشت. بعنوان نمونه حدود سی مایل جاده در اطراف آنچه به خانواده المپیک خوانده شده است اختصاص داده شده است. ساکنین محلی به محض ورود به این خطوط ویژه مبلغ ۶۰ پوند جریمه میشوند. نمونه دیگر وعده های فراوان دولت و شهرداری لندن به ساکنین محلی در رابطه با ساخت واحدهای مسکونی در این منطقه میباشد. مضاف بر آن یکی از شعارهای دولت قول سرازیر شدن سرمایه به این منطقه و ایجاد تغییرات جدی در زیربنای اقتصادی و ترانسپورت و نهایتاً ارتقاء کیفی سطح زندگی مردم لندن خواهد بود.

آنچه تاکنون نصیب مردم شده است شعارهای مقامات مختلف میباشد. هر چه به پایان بازیها نزدیکتر میشویم قابع و اخبار مختلف خلاف وعده مسئولین را نشان میدهند. هم اکنون بخش نسبتاً وسیعی از پارکها، فضای سبز و مناطق غیر مسکونی برای ایجاد مراکز تمرینی و تدارکاتی آسفالت شده اند. فعالین محیط زیست محلی معتقدند که پس از پایان بازیها و هنگامی که کمپانیها و شرکتیهای خصوصی بار و بنه خود را بستند، منطقه را بحال خود رها کرده (همچنانکه در همه جای دنیا کارشان همین است) آنگاه مردم میمانند و محیطی که برای بازگرداندن آن به روزهای قبل از برگزاری مسابقات نیازمند صرف میلیونها پوند خواهد بود.

در رابطه با مسئله ساخت واحدهای مسکونی مدرن در منطقه، حقیقت آن است که چندان سودی جز در دسر از ساخت این واحدها نصیب مردم نخواهد شد. به عنوان مثال چند واحد مسکونی که هم اکنون ساخته شده و در دست بهره برداری هستند و از جمله پیشرفته ترین و مدرنترین ساختمانهای مسکونی در نوع خود محسوب میشوند تماما به خانواده سلطنتی قطر فروخته شده است. گذشته از آن اخبار منتشره نشان میدهد که بخش عظیمی از بودجه اختصاص یافته به این منطقه صرف مسائل امنیتی که توسط شرکتهای خصوصی انجام میشود شده است. بعنوان مثال سهم شرکت خصوصی جی ۴ که تنها یکی از کمپانیهای تامین کننده سرویسهای امنیتی در طول مسابقات است بالغ بر ۱۲۰ میلیون پوند میباشد!

در سالهای اخیر جامعه مدنی انگلیس، فعالین حقوق بشر و آزادیهای مدنی در یک کشمکش دائمی و گسترده در پس راندن تلاشهای دولت انگلیس برای پس گرفتن بسیاری از آزادیها و حقوق دمکراتیک فردی و اجتماعی و دامنه و میزان قدرت نهادهای امنیتی و نظامی بوده اند. برگزاری بازیهای المپیک فرصتی طلایی بر گسترش همه جانبه اختیارات و قدرت شهربانی و نهادهای امنیتی فراهم نموده است. به عنوان مثال در منطقه 'استراتفورد' که مرکز برگزاری بازیها است پلیس حق دارد از اجتماع دو نفر یا بیشتر جلوگیری نماید. چنانچه فرد یا افرادی قصد تهرود و سرپیچی از درخواست پلیس برای متفرق شدن را نپذیرد پلیس قادر است ان فرد یا افراد را بازداشت و تا مبلغ ۵۰۰۰ پوند جریمه نماید. همین مقررات به پلیس اجازه میدهد از ورود جوانان زیر ۱۶ سال که در مشایعت فرد بالغی نباشد جلوگیری نمایند. فعالین جنبشهای اجتماعی و امور آزادیهای فردی بیم آن دارند که حتی پس از پایان بازیها بازگرداندن حوزه عمل و قدرت پلیس به شرایط پیش از مسابقات آسان نباشد.

مسئله دستیابی مردم به بلیط مسابقات، بهای آن و احتمال ورود افراد به استادیوم ها و میداین مسابقات یکی از مواردی بود که بسیاری از مردم انگلیس و تمامی آنانی را که مشتاق دیدن زنده مسابقات مورد دلخواهشان بود را نسبت به برگزار کنندگان مسابقات ناراضی و خشمگین نمود. در حالی که بهای بلیط برخی مسابقات از مرز سه رقمیها گذشت، هزاران نفر روز و شب در جستجوی بلیط چه از طریق شبکه اینترنت و چه مراجعه تلفنی و حتی فردی به مراکز و شرکتهای مسئول فروش و توزیع بلیط مسابقات مراجعه و بنا به اظهارات بسیاری دست آخر دستشان به جایی بند نشد. عمومی شدن نارضایتی مردم از این موضوع و هر چه بیشتر آشکار شدن تفوق سود و در آمد بازیها به فراهم کردن امکان حضور هر چه بیشتر مردم در میداین ورزشی با واکنش سراسیمه مقامات برگزاری مسابقات روبرو شد که تلاش ورزیدند با تکنیکی جلوه دادن مسئله بر چشم مردم خاک بپاشند. اما دم خروس توجیهات این مقامات با نمایش صحن خالی ورزشگاهها و جایگاه تماشا چیان که حتی با پرکردن برخی از آنها با نیروهای انتظامی هم قادر به پوشاندن آنها نگشتند، بیش از آن هویدا بود که قادر به کتماناش باشند.

دولت انگلیس که مانند سایر دول کابینالیستی جهان از بحران عظیم مالی و رکود اقتصادی رنج میبرد تلاش ورزیده است که از برگزاری مسابقات المپیک در بریتانیا کلاهی برای اقتصاد نیمه فلج انگلیس بدوزد. بنا به گزارش بی بی سی دیوید کامرون نخست وزیر این کشور امیدوار بود تا در طول برگزاری مسابقات بیش از یک میلیارد پوند سرمایه جذب کند. از همینرو ساختمان لانکسترهاوس لندن به مرکزی برای پیشبرد این هدف تبدیل شد. این در حالی بود که بسیاری کمپانیها و شرکتهای خصوصی از چگونگی واگذاری امتیازات به تعداد بسیار کمی از شرکتهای بدون دادن شانس مساعدی به دیگران برای شرکت در مناقسه قراردادهای دولت انگلیس انتقاد دارند.

گذشته از آنچه که گفته شد، حضور خیل عظیم هزاران فردی که بصورت داوطلبانه شب و روز به برگزاری مسابقات یاری رسانند و استقبال عظیم مردم از مسابقات بطور عموم نشان میدهد چه پتانسیل عظیمی در این رویداد مهم ورزشی جهان در جهت دستیابی به صلح، برادری، دوستی و نزدیک تر کردن گروههای انسانی به همدیگر برای دنیایی امن تر و انسانیتر موجود است که تنها میتواند با اولویت دادن به چگونگی دستیابی به این اهداف انسانی و نه سازماندهی سرمایه دارانه و سود محور بازیها بدان دست یافت.

الماس فرضی

لندن آگوست ۲۰۱۲